

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	SFE Nett AS / 132 kV kraftledning Grov – Florø, ny Florø transformatorstasjon og tiltak på Grov transformatorstasjon.	
Fylke/kommune:	Sogn og Fjordane/Flora	
Ansvarlig:	Tormod Eggan	Sign.: <i>Tormod Eggan</i>
Saksbehandler:	Håvar Røstad	Sign.: <i>Håvar Røstad</i>
Dato:	16 NOV 2009	
Vår ref.:	200803153-20	KN: 39/09
Sendes til:	SFE Nett AS og Flora kommune	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

SFE Nett AS. 132 kV kraftledning Grov – Florø, ny Florø transformatorstasjon og tiltak i Grov transformatorstasjon.

Innhold

Innhold.....	1
Konklusjon.....	2
1. Søknaden	2
2. Behandling.....	3
2.1 Høring.....	3
3. Innkomne merknader	3
4. NVEs vurdering.....	5
4.1 Teknisk-økonomisk vurdering.....	6
4.2 Vurdering av luftledningen fra Grov til Brandsøysund	6
4.3 Vurdering av jordkabelanlegg fra Brandsøy transformatorstasjon til Florø transformatorstasjon	7
4.4 Vurdering av jord- og sjøkabelanlegg over Brandsøysundet.....	8
4.5 Vurdering av Florø transformatorstasjon.....	8
4.6 Elektromagnetiske felt og helse.....	9
4.7 Avbøtende tiltak og vilkår	9
4.8 Annet	9
5. Forholdet mellom energiloven og plan- og bygningsloven	9
6. NVEs konsesjonsvedtak	10
7. NVEs vurdering av ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse	11
7.1 Hjemmel	11
7.2 Interesseavveining	11
7.3 Omfang av ekspropriasjon.....	12
7.4 Forhåndstiltredelse.....	12
8. NVEs samtykke til ekspropriasjon	12

Konklusjon

Etter en helhetlig vurdering av fordeler og ulemper, vil Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gi Sogn og Fjordane Energi Nett AS konsesjon til å bygge og drive en ca. 9,2 km lang 132 kV luftledning mellom Grov og Brandsøysundet og et ca. 6 km langt jord- og sjøkabelanlegg videre inn til ny transformatorstasjon på Nybørmarka i Florø. Luftledningen skal erstatte eksisterende 66 kV luftledning på samme strekning. Konsesjonen omfatter også tiltak i Grov transformatorstasjon og bygging av nye Florø transformatorstasjon på Nybørmarka. De samfunnsmessige fordelene, i form av tilstrekkelig leveringspålitelighet i nettet, vurderes som større enn de miljømessige ulempene ved tiltaket. NVE har i medhold av oreigningsloven § 2 nr. 19 funnet grunnlag til å gi SFE Nett ekspropriasjonstillatelse for anleggene.

1. Søknaden

Sogn og Fjordane Energi Nett AS (SFE Nett) søkte 26.9.2008 om anleggskonsesjon for å bygge og drive følgende elektriske anlegg:

- Ett nytt 132 kV koblingsfelt i Grov transformatorstasjon.
- En ca. 9,2 km lang 132 kV luftledning fra Grov transformatorstasjon til Brandsøysundet. Luftledningen søkes bygget med tremaster med hengeisolatorer av herdet glass.
- En ca. 240 m jordkabel fra kabelendemast ved Kletten ned til sjøkanten ved Brandsøysundet.
- En ca. 550 m sjøkabel i Brandsøysundet fram til landtak ved Brandsøy transformatorstasjon.
- En ca. 5,1 km jordkabel fra landtak ved Brandsøysundet til nye Florø transformatorstasjon på Nybørmarka.
- Ny Florø transformatorstasjon med plass til 2 stk. 60 MVA transformatorer og tilhørende koblingsanlegg.

SFE Nett ønsker å supplere dagens løsning med 22 og 66 kV forsyning fra Grov til Florø med en ny 132 kV ledning. Tiltaket begrunnes med økt forbruk i Florø, samtidig som de eksisterende anleggene er gamle og trenger fornying. Tiltaket er et første ledd i en videre utbygging for å sikre en 132 kV ringforbindelse mellom stasjonene Grov, Florø, og Brandsøy. Den eldste av de to parallellførte 66 kV kraftledningene mellom Grov og Brandsøy skal rives og erstattes av den omsøkte 132 kV-kraftledningen. Det er tidligere gitt konsesjon til utbygging av en ny 66 kV kraftledning mellom Grov og Brandsøy. På grunn av avstanden til Brandsøy transformatorstasjon vil industrietableringer vest i Florø medføre spenningsproblemer i 22 kV-nettet. En ny transformatorstasjon på Nybørmarka vil kunne gi mindre tap ved kortere 22 kV overføring. Tiltaket er beskrevet i kraftsystemutredningen for Sogn og Fjordane i kapittel 6.2.24.

Luftledningen fra Grov transformatorstasjon planlegges i samme trasé som eksisterende 66 kV. Jordkabelanlegget vil gå fra kabelendemast nord på Kletten på østsiden av Brandsøysundet og videre ned til sjøen på motsatt side fra Eineneset. Fra landtak ved vestsiden av Brandsøysundet vil jordkabelen gå opp til Brandsøy transformatorstasjon og videre i det vesentlige langs fylkesveien på sørsiden av Brandsøy frem til Nybørmarka. Se vedlagte kart merket "Kabling Brandsøy" og "Oversiktskart" for en detaljert oversikt.

2. Behandling

2.1 Høring

Søknaden ble sendt på høring 12.11.2008 med frist for uttalelse den 12.1.2009. Den ble sendt på høring til følgende instanser: Flora kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Statens strålevern, Statens landbruksforvaltning, Statnett SF, Statens vegvesen Region Vest, Kystverket Vest, Fiskeridirektoratet Region Vest, Norges Bondelag, Riksantikvaren, Norsk Ornitologisk Forening, Den Norske Turistforening, Norges Naturvernforbund, Natur og Ungdom avd. Sogn og Fjordane, Fortidsminneforeningen avd. Sogn og Fjordane, Forum for natur og friluftsliv avd. Sogn og Fjordane, Norges bonde- og småbrukarlag, Sogn og Fjordane skogeigarlag, Norges Miljøvernforbund og Sogn og Fjordane Turlag. Søknaden ble sendt til orientering til Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet, Norsk Institutt for by og regionsforskning, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap Region Vest-Norge.

Flora kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. NVE gjorde søknaden tilgjengelig på NVEs internettsider. Søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler i avisene Firda og Firdaposten, og i Norsk Lysingsblad. Tiltakshaver orienterte berørte grunneiere om søknaden og fristen for å komme med uttalelser til denne.

Med bakgrunn i innkomne høringsuttalelser mottok NVE, i brev fra SFE Nett av 2.4.2009, en vurdering av lokalitet for transformatorstasjon i Florø, og en vurdering av alternative traseer for jord- og sjøkabelanlegget inn til Brandsøy transformatorstasjon. Den 24.4.2009 mottok NVE en revidert søknad med alternative traseer for jord- og sjøkabelanlegget inn til Brandsøy transformatorstasjon. I korrespondanse av 11.9.2009 søker SFE Nett om å installere en 60 MVA transformator i stedet for den opprinnelig omsøkte transformatoren på 50 MVA. Dette begrunnes med at SFE vil ta høyde for lastutviklinga de nå erfarer og forventer fremover. Utviklinga av forbruk i Florø har nylig økt med betydelige effektuttak, blant annet ved utviding av EWOS sin fiskeforproduksjon og Fjord Seafood sitt lakseanlegg i Florø.

3. Innkomne merknader

NVE har mottatt 13 uttalelser som gjelder det omsøkte tiltaket og revidert søknad. Uttalelsene er sammenfattet nedenfor. SFE kommenterte uttalelsene i brev av 2.4.2009 og dette er referert i kursiv skrift under de enkelte uttalelsene.

Kystverket påpeker i brev av 27.11.2008 at det ved Brandsøysundet er en småbåthavn, med fortøyinger fra bryggeanlegget samt en del trafikk med småbåter. Dette må det tas hensyn til. Ellers er tiltaket søknadspiktig etter bestemmelsene i havne- og farvannsloven, der det er krav om tillatelse fra kystverket etter § 6 tredje ledd. *SFE Nett vil ta hensyn til uttalelsen og sende søknad til Kystverket, dersom sjøkabelalternativet får konsesjon.*

Riksantikvaren viser i brev av 2.12.2008 til uttalelser fra Sogn og Fjordane fylkeskommune som vil ivareta kulturminneforvaltningen sine merknader.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler i brev av 15.1.2009 at den omsøkte løsningen gir et positivt bidrag til å sikre strømforsyningen i Florøområdet. De bemerker også at om tiltaket ikke får konsesjon vil det fremdeles være nødvendig med en rekke tiltak som kan bidra til å forsterke nettet. Når det gjelder miljøsidene ser det ikke ut til at tiltaket vil medføre store negative konsekvenser. De viser for øvrig til at Flora kommune har best kjennskap til bruken av området til friluftsliv.

Statens Vegvesen Region Vest har i brev av 17.12.2008 ingen merknader til søknaden, men viser til eksisterende regelverk "Bestemmelser om forholdet mellom offentlige vegger og elektriske anlegg". Med hensyn til nærføringer langs og kryssinger av vei må dette søkes særskilt i hvert enkelt tilfelle.

SFE Nett er innforstått med denne søknadsplikten.

Flora kommune sier i brev av 8.1.2009 at det må omsøkes en ny trasé for jord/sjøkabel øst for og i Brandsøysundet slik at inngrepene blir samlet og traseen kortet inn. Begrunnelsen for dette er særlig at en skal båndlegge minst mulig sjøareal. Overgang fra luftledning til jordkabel øst for Brandsøy bør vurderes enda lengre øst. Det bør vurderes å kreve samordning av flere liner slik at eksisterende ledning langs sørsida av Brandsøy også blir lagt i kabel.

Framtidig etablering av gang- og sykkelveg langs fylkesveien må ikke hindres. Flora kommune krever at tiltakshaver utarbeider privat reguleringsplan for byggeområdet til transformatorstasjonen, og at plassen framfor stasjonen blir gjort tilgjengelig for offentlig parkering. Transformatorstasjonen sin estetiske kvalitet må forbedres.

SFE Nett opplyser at det i dag ikke er plass til nye kabler i, eller parallelt med eksisterende kabeltrasé på østsiden av Brandsøysundet på grunn av de siste 20 års utbygging i området.

SFE Nett planlegger å kable eksisterende 22 kV luftledning som går langs sørsiden av Brandsøylandet. SFE Nett legger opp til felles planlegging av dette sammen med Flora kommune og Statens Vegvesen.

SFE Nett vil ta hensyn til allmenne behov og estetikk i utformingen av både transformatorstasjon og området rundt. SFE Nett er innstil på å tilrettelegge for parkering, så lenge dette ikke hindrer den daglige driften av stasjonen.

Sogn og Fjordane fylkeskommune sier i brev av 20.2.2009 at de er enig i tiltakshavers prioriteringer av ulike traseer, men viser til Flora kommune sine merknader angående sjøkabel over Brandsøysundet. Fylkeskommunen støtter disse merknadene. Videre påpeker de at det i Sogn og Fjordane fylke er Bergens Sjøfartsmuseum som har forvaltningsansvar for maritime kulturminner. For å unngå konflikt med denne typen kulturminner, mener fylkesrådmannen at planene må sendes over til Bergens Sjøfartsmuseum for vurdering før tiltaket blir påbegynt.

Magnus Bjørnset påpeker i brev av 7.11.2008 at ledningen vil gå omlag 40 meter i luftlinje fra bolighuset og uttrykker bekymring for dette. Han foreslår at den nye ledningen blir plassert sør for de eksisterende ledningene. Videre foreslår han en befaring med tiltakshaver og eventuelle fagpersoner der det blir gitt en faglig vurdering av den planlagte traseen.

SFE Nett vil etter avtale gjennomføre en befaring med Bjørnset og informere om gjeldende retningslinjer i forbindelse med elektromagnetiske felt fra kraftledninger.

Brynhild Løken og Kolbjørn Taklo har i brev av 6.1.2009 ingen merknader til søknaden. De har interesse av å få vurdert mulig samarbeid om oppgradering og forlenging av vei fra Grov til kanten mot Uførevågen, og plassering av veier i samband med etablering av ledningen.

SFE Nett vil vurdere dette når detaljplanleggingen av tiltaket er gjennomført.

Fellesuttalelse på vegne av grunneierne på strekningen Uførneset-Brandsøy v/ Leif Bjørnseth uttaler i brev av 3.1.2009 at de savner en fullgod beskrivelse av vilkår for drift og vedlikehold av ledningen, samt definisjoner og avgrensinger i utbygger sine rettigheter i forbindelse med ekspropriasjonstillatelse til å føre fram ledningen. De ønsker at det blir holdt en felles befaring med representanter fra utbygger som kan informere om og gi begrunnelse for løsningene som er valgt.

Samtidig er det naturlig å diskutere og avklare løsninger og utfordringer knytta til prosjektet, også med tanke på kostnader. På grunn av mangelfull informasjon og mangelfull kontakt med utbygger ser de det som unaturlig at det blir søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse på dette stadiet i prosessen.

SFE Nett sier de vil imøtekomme ønsket om befaring og orientering for avklaring av detaljer. SFE Nett ser positivt på at grunneierne er innstilt på minnelige avtaler og påpeker at ekspropriasjon ikke må gjennomføres, selv om tillatelsen er gitt.

Naboer til Nybørmarka (36 underskrifter) krever i brev av 11.1.2009 at tomtespørsmålet og utforming av anlegg ikke behandles etter energiloven slik det er omsøkt, og slik den nye plan- og bygningsloven gir muligheter for. De krever at tomtespørsmålet unntas fra konsesjonsbehandlingen, alternativt at alle forhold ved tomtespørsmålet blir behandlet etter plan- og bygningsloven slik det er forutsatt i vedtatt kommunedelplan for Florelandet/Brandsøy. Dette begrunnes med:

- Alternativt tomtevalg er ikke nevnt i søknaden.
- Økonomiske aspekter synes å være det altoverveiende argumentet for plassering av anlegg på Nybørmarka.
- Det er vesentlige mangler i søknaden når det gjelder konsekvenser for omgivelsene som følge av nærføring.
- Søknaden er fullstendig mangelfull med hensyn til kostnads- og nyttekonsekvenser for samfunn og miljø.

SFE Nett påpeker at det aktuelle området på Nybørmarka i gjeldende kommunedelplan for Florelandet er avsatt for det formål som er lagt til grunn i konsesjonssøknaden. SFE Nett vil ta hensyn allmenne behov og estetikk i utforming av bygning og selve området rundt transformatoren.

Sogn og Fjordane Turlag sier i brev av 20.1.2009 at dette ser ut til å være en fornuftig utbygging med moderate konfliktnivå og har ingen vesentlige merknader til kraftledningen. De er spesielt godt fornøyd med at ledningen blir lagt i kabel hele veien fra trafostasjonen i Florø til øst for Brandsøysundet. I brev av 6.2.2009 kommer Sogn og Fjordane Turlag med tilleggsinformasjon. De påpeker at det på strekningen mellom Grov og Brandsøy ligger en del utskiftede stolper, isolatorer m.m. spredd rundt i terrenget langs den gamle ledningstraseen. Sogn og Fjordane Turlag vil at NVE stiller krav til SFE Nett om å rydde opp, da det likevel vil være inn og utkjørsel i forbindelse med den nye ledningen.

Hans Bjørn Kvalsvik sier i brev av 15.5.2009 at han som nabo til alternativ B i revidert søknad, ikke ønsker utbygging av dette alternativet. Fjellvegen er en gang- og sykkelveg med liten bredde som bør forbeholdes vann- og avløpsledninger til fremtidige tomter. Kvalsvik prioriterer opprinnelig alternativ med sjøkabler over Brandsøysundet, men stiller spørsmål om det er vurdert å legge kablene i samme trasé som eksisterende kabler. Hvis alternativet med kabler langs riksvei 5 fra Mekevika blir valgt, ber Kvalsvik om at det vurderes en fordeling av gravekostnader. Flora kommune har planer om å forlenge vann- og avløpsledninger innover fra Brandsøy bru.

4. NVEs vurdering

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret faglig skjønnsvurdering av de fordeler og ulemper et omsøkt prosjekt har for samfunnet. NVE innvilger konsesjon til prosjekter som anses

som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si hvis de positive virkningene ansees som større enn de negative.

I det følgende vil det komme en samlet vurdering av søknaden med bakgrunn i informasjon fra SFE Nett AS, Jøsok Prosjekt AS, innkomne høringsuttalelser og NVEs egne vurderinger.

4.1 Teknisk-økonomisk vurdering

Kapitalisert over en periode på 30 år vil tiltaket gi reduserte tap på inntil 29 MNOK i forhold til dagens system. Drifts- og vedlikeholdskostnadene forventes å ligge på samme nivå etter ombyggingen.

Kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke levert energi (KILE) er regler som skal bidra til at leveringspåliteligheten i nettet er tilfredsstillende. Dette innebærer at nettselskapene får redusert sine inntektsmuligheter gjennom en reduksjon i inntekstrammen for den tiden nettet ikke kan levere energi til forbrukerne. Nettselskapenes inntekter er derfor avhengig av leveringspåliteligheten i nettet. En analyse utført av SFE Nett viser at dersom det omsøkte tiltaket ikke gjennomføres, forventes de årlige KILE-kostnadene å bli svært høye. Tiltaket vil danne en uavhengig parallellforbindelse til gjenværende deler av dagens nett fra Grov til Florelandet, og disse parallellforbindelsene vil danne fullverdig gjensidig reserve for hverandre.

Tiltaket vil bli finansiert av SFE Nett, og byggingen vil gi en økning på nettariffene i regionalnettet. Samtidig vil tapkostnadene bli redusert slik at dette gir en reduksjon i nettariffene. Tiltaket vil påvirke nettariffen med en økning på ca. 1 øre/kWh i året.

NVE mener det omsøkte tiltaket er godt begrunnet ut fra samfunnsøkonomisk lønnsomhet, og som ledd i en fremtidsrettet løsning for området. Nettet i området vil få forsterket leveringssikkerhet, gjennom fullverdige reserver og oppgraderte nettkomponenter.

4.2 Vurdering av luftledningen fra Grov til Brandsøysund

Eksisterende kraftoverføring mellom Grov og Brandsøy består av tre parallellførte luftledninger på henholdsvis 2 x 66 kV og 1x 22 kV. SFE Nett har søkt om å få bygge den nye 132 kV- ledningen i samme trasé som eksisterende kraftoverføring mellom Grov og Brandsøysund. Det vil da bli tre parallellførte ledninger der den nye 132 kV- ledningen erstatter den ene 66 kV- ledningen og vil bli lagt på nordsiden av den andre 66 kV som fremdeles skal stå. Ut fra Grov transformatorstasjon går eksisterende luftledninger i hovedsak gjennom utmark med furuskog og blanda skog av vekslende kvalitet. Ved Bjørneset går traseen inn på innmark, der en strekning på 600 meter er over delvis dyrka mark. På strekningen mellom Grov og Bjørneset må eksisterende rettighetsbelte utvides med ca. 9 meter, dette fordi det med hensyn til driftssikkerhet er fordelaktig med en horisontal avstand mellom de to ledningene på ca. 20 meter, målt fra senterledning til senterledning. På strekningen mellom Bjørneset og Brandsøysundet vil det bli benyttet V-kjeder og innsnevret faseavstand. Dette gjør at rettighetsbeltet vil bli uforandret.

NVE mener det er hensiktsmessig å holde fast på parallellføring av luftledningene. Tiltaket medfører lite endringer i forhold til eksisterende luftledninger og den nye ledningen føres gjennom et landskap som allerede er båndlagt. SFE Nett har ikke fått påvist forekomster av rødlistearter, verna/verneverdige naturområder eller andre viktige naturforekomster i eller ved luftledningstraseen. Det er ikke funnet kulturminner som vil komme i konflikt med denne luftledningen. Den nye 132 kV ledningen vil bli tilpasset eksisterende 66 kV som har nesten samme linedimensjon, og opplevelsen av anlegget vil bli tilnærmet lik eksisterende anlegg. Traseen går i et landskap som er lite bebygd, og det

er etter NVEs vurdering få eller ingen konflikter på strekningen, både når det gjelder biologisk mangfold, friluftsliv, jordbruk og bomiljø.

SFE Nett har søkt om å få benytte tremaster med isolatorer av herdet glass. Etter NVEs vurdering er mastetypen et godt valg i det landskapet som kraftledningen skal gå gjennom. De mørke kreosotimpregnerte tremastene vil gi god kamuflerende effekt i det varierte skogterrenget. Type traverser vil bli avgjort av SFE Nett etter nærmere utredninger. SFE vil vurdere kreosotimpregnerte limtretraverser, traverser av aluminium og traverser av galvanisert stål. Ved bruk av metalltraverser (aluminium eller galvanisert stål) fastsetter NVE som avbøtende tiltak at disse skal være mørke.

SFE Nett opplyser om at det finnes kjente automatisk fredede kulturminner i området. NVE forutsetter at SFE Nett følger opp kartleggingen av kulturminner i området før anleggsarbeidet igangsettes i henhold til kulturminneloven § 9. Tiltakshaver bør så tidlig som mulig ta kontakt med kulturminnemyndigheten for å avtale når undersøkelsene i området skal gjennomføres. Kulturminnemyndigheten skal, basert på en slik henvendelse, sette opp en plan for hvordan registreringene skal gjennomføres og i hvilke deler av planområdet det i så fall er aktuelt.

4.3 Vurdering av jordkabelanlegg fra Brandsøy transformatorstasjon til Florø transformatorstasjon

Jordkabelen er planlagt å følge Brandsøyvegen på sørsiden av Brandsøya og vil hele tiden følge nordre vegkant. Den vil på deler av strekningen (ca. 2000 m) bli trukket i rør som allerede er lagt i bakken og delvis bli lagt i ny grøft. På grunn av vanntrevekst i eksisterende 22 kV kabel, vil det på strekningen fra Solheim til Nybørmarka bli lagt ny 22 kV kabel, samtidig med nedlegging av 132 kV.

NVE vil vise til St.prp. nr. 19 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 62 (2008-2009) som sier at luftledning skal velges for 132 og 66 kV, men kabling kan velges på kortere strekk i spesielle tilfeller med sterke verneinteresser eller store estetiske ulemper. Hovedulempen med kabelanlegg er de høye kostnadene. Nyttan ved kablingen må i hver enkelt sak veies opp mot merkostnaden. En jordkabel fra kabelendemast ved Brandsøysundet og frem til Florø transformatorstasjon har en prosjektkostnad på ca. 25,7 MNOK. Hele strekningen Grov - Florø, inkludert jord- og sjøkabel, luftledning og ny transformatorstasjon, har en beregnet prosjektkostnad på ca. 68 MNOK.

I dette tilfellet må kostnaden ved kabelføring sees i forhold til kostnadene og ulempene ved en luftledning. Beregninger utført av SFE Nett viser at en 132 kV luftledning koster det samme som jordkabel på strekningen. At byggekostnadene blir omtrent like skyldes blant annet at det i omsøkte trasé allerede er nedlagt trekkør i 2200 meters lengde, noe som reduserer kostnadene med fremføring av kabel. Alternativet med luftledning ville blitt noe kortere, men kabelendemaster i begge ender, i kombinasjon med vanskelig tilkomst og dyr transport, gir høy kostnad per kilometer. SFE uttrykker i sin vurdering at en luftledning vestover fra Havikbotn vil medføre problemer for fremtidig utvikling av Florø by. Det er bare begrenset ubygget areal tilgjengelig vest for Solheimsfjellet.

NVE vurderer i dette tilfellet kabel som det beste alternativet da kostnadene ligger på omtrent samme nivå. På deler av strekningen er det allerede lagt trekkør i bakken som kabelen kan trekkes gjennom. Samtidig er det å foretrekke at kabelen legges nær allerede eksisterende infrastruktur. I tillegg vil en kabel langs fylkesveien vil gi vesentlige fordeler med at man unngår en luftledning over Solheimsfjellet, som er et mye brukt rekreasjonsområde for befolkningen i Flora kommune.

4.4 Vurdering av jord- og sjøkabelanlegg over Brandsøysundet

Ifølge SFE Nett er det ikke mulig å komme frem med jord- og sjøkabler i eksisterende trasé på grunn av siste 20 års utbygging tett inntil traseen. Kystverket påpeker at det ved Brandsøysundet er en småbåthavn, med fortøyinger fra bryggeanlegget samt en del trafikk med småbåter.

Med bakgrunn i uttalelser, blant annet fra Flora kommune, har SFE Nett vurdert flere jordkabeltraseer som alternativer til omsøkte sjøkabel. Alternativene har høyere kostnader og medfører problemer med blant annet kommunens arealplaner for boligfelt, store inngrep med fjellsprenging og boring, og kabelgrøfter tett inntil både kommunal veg og fylkesveg. NVE kan ikke se at noen av disse alternativene vil føre til en bedre løsning enn SFE Netts omsøkte trasé. Vi konstaterer at det heller ikke har kommet konkrete forslag til andre traseer som vil gi en bedre løsning enn omsøkte trasé.

NVE er enig med tiltakshaver og mener omsøkte alternativ er det som vil gi minst negative konsekvenser når det ikke er areal nok til å legge ny kabel parallelt med den eksisterende. NVE forutsetter at SFE Nett ved nedlegging av kablene tar hensyn til forankringer og fortøyninger av flytebrygge ved småbåthavn, jf. Kystverkets og kommunens uttalelser.

NVE minner om at tiltaket er søknadspiktig etter bestemmelsene i havne- og farvannsloven, der det er krav om tillatelse fra kystverket etter § 6 tredje ledd. Videre viser NVE til kulturminneloven § 9, om undersøkelser som må gjøres før anleggsarbeid startes opp.

4.5 Vurdering av Florø transformatorstasjon

Florø transformatorstasjon er planlagt plassert på Nybørmarka i Florø. Stasjonen vil legge beslag på ca. 1750 m². Selve bygningen har en grunnflate på ca. 300 m². Plasseringen er innarbeidet i gjeldende kommuneplan for Flora kommune. Transformatoren vil bli plassert i transformatorceller med betongvegger, i tillegg vil det bli lagt tak over transformatorcellene. Dette vil bidra til en betydelig støyreduksjon. SFE Nett har søkt om å bygge transformatorstasjonen med plass til 2 stk. transformatorer hver med ytelse 50 MVA. I korrespondanse av 11.9.2009 søker SFE Nett om å installere en 60 MVA transformator i stedet for den opprinnelig omsøkte transformatoren på 50 MVA. Dette begrunnes med at SFE vil ta høyde for lastutviklinga de nå erfarer og forventer fremover. Utviklinga av forbruk i Florø har nylig økt med betydelige effektuttak, blant annet ved utviding av EWOS sin fiskeforproduksjon og Fjord Seafood sitt lakseanlegg i Florø.

I første byggetrinn vil det bli installert kun én transformator med ytelse 60 MVA og omsetning 132/22 kV. NVE vil utstede konsesjon til én transformator. Den andre transformatoren må søkes før en evt. installering.

NVE kan ikke se at det foreligger konkrete forslag på bedre plassering av transformatorstasjonen. Plasseringen er i samsvar med kommunedelplan for Florelandet-Brandsøy. Flora kommune uttaler at man etter grundige vurderinger la vekt på de systemmessige og økonomiske fordelene med Nybørmarka. Det ble også lagt vekt på de avbøtende tiltakene som kunne iverksettes og muligheten for en allmenn tilgjengelig parkeringsplass foran stasjonen. NVE fastsetter at SFE Nett, i samråd med kommune og grunneiere, skal ta hensyn til allmenne behov og estetikk i utforming av stasjonsbygningen og området rundt. Det skal utarbeides en transport- og miljøplan som skal forelegges NVE før oppstart av anleggsarbeidene.

4.6 Elektromagnetiske felt og helse

Ved Bjørnset og Kletten vil luftledningen komme i nærheten av tre eksisterende boliger. Avstandene vil være de samme som for eksisterende ledning, henholdsvis 45, 60 og 90 meter. Ved Kletten vil kabelendemasta ligge ca. 100 meter fra eksisterende bolighus og kabelen vil ha en avstand på ca. 40 meter.

Statens Strålevern er ansvarlig myndighet for problemstillinger knyttet til elektromagnetiske felt og helse. NVE forholder seg til anbefalinger fra Statens strålevern og forvaltningspraksis fastsatt av Stortinget. En arbeidsgruppe nedsatt av Statens strålevern la 1. juni 2005 fram rapporten "Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg" (Strålevern Rapport 2005:8), hvor forskningsstatus på området oppsummeres, og det foreslås en forvaltningsstrategi. I forbindelse med Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2006, ble den forvaltningsstrategien gjort gjeldende, som beskrevet i St.prp. nr. 66 (2005-2006).

Tiltak for å redusere magnetfelteksponeringen forutsetter små kostnader og må ikke medføre andre ulemper av betydning. Aktuelle tiltak er i første rekke traséendringer og endret lineoppheng. Kostnadskrevende kabling og riving av hus anbefales normalt ikke som forebyggende tiltak.

Det er i følge SFE Nett sine beregninger ingen boliger som vil bli eksponert for elektromagnetiske felt over utredningsgrensen på 0,4 mikrotesla. NVE finner det derfor ikke nødvendig å vurdere nærmere avbøtende tiltak i forbindelse med elektromagnetiske felt.

4.7 Avbøtende tiltak og vilkår

NVE viser til § 3-4, punkt b) i energilovens forskrift om avbøtende vilkår. Denne sier at "Konsesjonæren plikter ved planlegging, utførelse og drift av anlegget å sørge for at allmennheten påføres minst mulig miljø- og landskapsmessige ulemper i den grad det kan skje uten urimelige kostnader eller ulemper for konsesjonæren".

Det skal utarbeides en transport- og miljøplan for Florø transformatorstasjon, i samråd med Flora kommune og grunneierne. Denne skal forelegges NVE før oppstart av anleggsarbeidene.

Det skal benyttes kreosotimpregnerte tremaster med isolatorer av kompositt eller herdet glass.

Det skal benyttes kreosotimpregnerte limtretraverser eller metalltraverser (aluminium eller galvanisert stål). Ved bruk av metalltraverser skal disse farges mørke.

NVE forutsetter at SFE Nett følger opp kartleggingen av kulturminner i området før anleggsarbeidene igangsettes i henhold til kulturminneloven §9.

4.8 Annet

Statens Vegvesen Region Vest viser i sin uttalelse til eksisterende regelverk "Bestemmelser om forholdet mellom offentlige veier og elektriske anlegg". Med hensyn til nærføringer langs og kryssinger av vei må dette søkes særskilt i hvert enkelt tilfelle. NVE forutsetter at SFE Nett følger opp eventuelle krav som stilles i medhold av dette regelverket.

5. Forholdet mellom energiloven og plan- og bygningsloven

Etter endring av plan- og bygningsloven, som trådte i kraft 01.07.09, er ikke lenger kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon omfattet av lovens plandel.

Det at kraftledninger med anleggskonsesjon er unntatt fra plan- og bygningsloven betyr at:

- konsesjon kan gis og anlegg bygges uavhengig av planstatus
- det ikke skal lages reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om kraftanlegg som krever anleggskonsesjon skal heretter kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ny lov innsigelsesrett og klagerett til konsesjonssøknader etter energiloven, jf. plan- og bygningsloven § 35-1.

At nye nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Den aktuelle arealbruk er som før en viktig del av de reelle hensyn som skal ivaretas når en vurderer alternative traseer og til slutt fatter en konsesjonsavgjørelse. NVE vil vise til at det skal utarbeides en transport- og miljøplan for Florø transformatorstasjon, i samråd med Flora kommune og grunneierne. Denne skal forelegges NVE før oppstart av anleggsarbeidene.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart framtre som hensynssoner. Det betyr at det registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger, skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

6. NVEs konsesjonsvedtak

NVE har foretatt en vurdering av tiltaket ut fra omsøkt systemløsning i tillegg til økonomiske, miljø- og arealmessige konsekvenser av tiltaket. Ut fra en samlet vurdering anser NVE fordelene ved det omsøkte anlegget for å være overveiende i forhold til de kostnader og ulemper som påføres andre. NVE vil av denne grunn gi Sogn og Fjordane Energi Nett AS konsesjon for å bygge og drive følgende elektriske anlegg:

- Ett nytt 132 kV koblingsfelt i Grov transformatorstasjon.
- En ca. 9,2 km lang 132 kV luftledning fra Grov transformatorstasjon til Brandsøysundet med tverrsnitt 3 x Feal 150.
- En ca. 240 m jordkabel TSLF 3 x 1 x 400 mm² Al fra kabelendemast ved Kletten ned til sjøkanten ved Brandsøysundet.
- En ca. 550 m sjøkabel 3 x 240 mm² Cu i Brandsøysundet fram til landtak ved Brandsøy transformatorstasjon.
- En ca. 5,1 km jordkabel, TSLF 3 x 1 x 400mm² fra landtak ved Brandsøysundet til nye Florø transformatorstasjon.
- Ny Florø transformatorstasjon på Nybømarka med plass til 2 stk 60 MVA transformatorer og tilhørende koblingsanlegg.

Det skal utarbeides en transport- og miljøplan for Florø transformatorstasjon, i samråd med Flora kommune og grunneierne. Denne skal forelegges NVE før oppstart av anleggsarbeidene.

Det skal benyttes kreosotimpregnerte tremaster med isolatorer av kompositt eller herdet glass.

Det skal benyttes kreosotimpregnerte limtretraverser eller metalltraverser (aluminium eller galvanisert stål). Ved bruk av metalltraverser skal disse farges mørke.

7. NVEs vurdering av ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønssak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler.

7.1 Hjemmel

SFE Nett har i medhold av oreigningslova § 2 pkt. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for all nødvendig ferdsel/transport i forbindelse med bygging og drift av anleggene. Oreigningslova § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere til "varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg." Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å gi samtykke til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift av de elektriske anleggene.

7.2 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter oreigningsloven § 2 annet ledd: "*Vedtak eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.*" Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

Bakgrunnen for søknaden om konsesjon og ekspropriasjon er SFE Netts planer om å gjennomføre forsterkninger av kraftledningsnett med formål om en sikker og stabil kraftforsyning i regionen. Det legges vekt på at det i Florø forventes en betraktelig økning i forbruket fra nye industrietableringer. Ved å flytte transformeringen til 22 kV nærmere lasttyngdepunktet i Florø, kan en forvente betydelig reduksjoner i tapskostnader. NVE anser det som viktig å opprettholde en sikker og stabil strømforsyning i regionalnettet i Sogn og Fjordane. Samfunnet er i stor grad avhengig av en god leveringssikkerhet av elektrisitet for å kunne opprettholde viktige funksjoner og fungere på en god måte. De omsøkte anlegg vil etter NVEs mening bidra til å opprettholde en god forsyningssikkerhet til området.

For den traseen som er gitt konsesjon, er det ingen bygninger som er så nær kraftledningen at utredningsgrensen på 0,4 mikrotesla blir overskredet. Jord og skogbruk berøres i liten grad, så også miljø- og friluftinteresser. Se kapittel 4 "NVEs vurdering".

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet må vektas mot hensynet til de grunneiere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand. Selv om enkeltpersoner i varierende grad blir direkte berørt av bygging og drift av de anlegg det er gitt konsesjon for og av ekspropriasjon, mener NVE de samfunnsmessige fordelene ved tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier som er berørt i denne konkrete saken. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordeler ved de anlegg det er gitt konsesjon for utvilsomt må antas å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som påføres andre. Vilkåret i oreigningsloven § 2 annet ledd er derfor oppfylt.

7.3 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for all nødvendig adkomst/ferdsel/transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anlegg.

SFE Nett søker om ekspropriasjon til eiendomsrett for følgende arealer:

- Areal til transformatorstasjon. Forslag til eiendomsgrenser er vist på søknadskartet for transformatorstasjonen.

SFE Nett søker om ekspropriasjon til bruksrett for følgende arealer:

- Kraftledningsgaten. Her vil nødvendig areal for fremføring av ledning bli klausulert.
- Adkomst, ferdsel og transport. Dette omfatter nødvendige rettigheter til adkomst, ferdsel og transport av utstyr, materiell og mannskap på eksisterende privat vei mellom offentlig vei og lednings-/stasjonsanlegg, og i terrenget mellom offentlig eller privat vei frem til ledningsanleggene samt terrengtransport i ledningstraséen. Bruksretten gjelder også for *uttransport av tømmer som hugges i tilknytning til anlegget. Det samme gjelder nødvendig transport for riving av eksisterende ledninger og uttransport av gammelt materiell.* Bruksretten gjelder også for landing med helikopter.

7.4 Forhåndstiltredelse

SFE Nett søker også om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden.

NVE vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse dersom det blir aktuelt å begjære skjønn.

8. NVEs samtykke til ekspropriasjon

NVE har etter en interesseavveining funnet at de samfunnsmessige fordeler som vinnes ved anleggene utvilsomt må antas å være overveiende i forhold til de skader og ulemper som påføres andre. Det legges vekt på fordelene av å få styrket kraftforsyningen til industribedriftene i Florø, og at tiltaket er et første ledd i en videre utbygging for å sikre en 132 kV ringforbindelse mellom stasjonene Grov-Florø, Brandsøy og Grov. Det foreligger derfor grunnlag etter oreigningsloven § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anlegg SFE Nett har søkt om. Vi vil på denne bakgrunn meddele SFE Nett ekspropriasjonstillatelse for de omsøkte anleggene.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16.

NVE forutsetter at SFE Nett forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere/rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.